

Warsaw,

THE REPUBLIC OF POLAND
Commissioner for Civil Rights Protection

Dr. Janusz KOCHANOWSKI

RPO-

00-090 Warsaw Phone: +48 22 635 42 46
Al. Solidarności 77 Fax: +48 22 827 64 53

Dr Vladimir P. Lukin
Commissioner for Human Rights in the
Russian Federation
Myasnitska Str. No 47
107084 Moscow
RUSSIAN FEDERATION

Drogi Komisarzu

Obchodzimy właśnie uroczystości związane z 70. rocznicą Zbrodni Katyńskiej. Wydarzenia, które przez dziesięciolecia wywierało wielki wpływ na relacje między naszymi narodami. Pamięć o zamordowanych na rozkaz Stalina 15 tys. polskich oficerów i 7 tys. jeńców cywilnych, jak również nieustające problemy z wyjaśnieniem wszystkich okoliczności tej zbrodni, są istotną przeszkodą w ułożeniu dobrosąsiedzkich stosunków. Myślę, że dojrzał czas, aby na tę sprawę spojrzeć z nowej perspektywy – bliższej prawdy i otwierającej szansę na lepszą, wspólną przyszłość.

Jako Ombudsmeni wiemy, że zbrodni i pogwałcenia elementarnych praw człowieka nie dokonuje naród. Czynią to konkretne instytucje i ludzie owładnięci szaleńczą ideologią; czynią to zbrodnicze systemy polityczne pozbawiające zwykłych obywateli podmiotowości. Naród jako taki staje się wręcz wrogiem bezwzględnych władców i totalitarnych partii rządzących. Z tego punktu widzenia warto zauważyć, że pierwszymi i najliczniejszymi ofiarami stalinowskiego komunizmu byli Rosjanie i inne narody dawnego Związku Radzieckiego, a w Katyniu pochowani są nie tylko Polacy. Aspiracje ówczesnych komunistów do panowania miały charakter ponadnarodowy,

zmierzały do ukształtowania według określonych parametrów półniewolniczej masy ludzkiej.

Zwracam się do Pana z apelem, abyśmy wspólnie uznali Katyń za symboliczne miejsce pojednania Polaków i Rosjan. Zbliżenia narodów niszczone przez dziesięciolecia przez komunizm, które jednak ocaliły swoją tożsamość i podstawowe wartości, a dzisiaj mają wolną wolę współpracować i być dobrymi sąsiadami. Złóżmy hold ofiarom, pracujmy nad odsłonięciem całej prawdy historycznej, ścigajmy zbrodniarzy. Zło nazywajmy złem, a ludobójstwo ludobójstwem. Ale wyciągnijmy wnioski z historii i dajmy szansę przyszłości. Uczynimy Katyń miejscem spotkania, zwłaszcza młodzieży. Uczmy nowe pokolenia mądrego patriotyzmu, który w sąsiedztwie narodów pozwala dostrzegać więcej szans niż zagrożeń. I który miłość do ojczyzny łączy z poszanowaniem wolności jednostki oraz praw człowieka.

Udział w uroczystościach upamiętniających 70-lecie Zbrodni Katyńskiej zapowiedzieli przedstawiciele najwyższych władz Polski i Federacji Rosyjskiej. Sądzę, że nie powinno przy tej okazji zabraknąć głosu Ombudsmanów, którym leży na sercu dobro Obywateli. Mądrzy Polacy i Rosjanie mają sobie wiele do zaoferowania w jednoczącej się Europie.

Z wyrazami szacunku

/-/ Janusz Kochanowski